

Социалистическе АДЫГЕЙ

ВКП(б)-и и Адыгэ обкомрэ трудящхэм ядепутатхэм яхэку Советрэ яорган

№ 53
(3717)

Тхьаумад, майм и 14 1944 ильэс

Кызыдэхырэ
я 18-рэ ильэс
шыасар ч. 20

Лэжыгъэ хэлхъанымкэ щыклагъэу тфэхъугъэхэр псынкэ шыпкъэу зэрэдгээзывжын!

Мыгъэрэ ильэсем сталин скэ лэжыгъэ бэгъуагъэ кын эзэрхъжынамалхэр зэрхъээ, Кощхаблэ районым иколхозхэм ыкни МТС хэм гээтээ лэжыгъэ хэлхъаным изашлохынкэ гээ хэргээшхэр ашыгъэх.

Майм и 10-м ехъулэу мы районным жыоним иплан процент 82 у ыкни лэжыгъэ хэлхъаным иплан процент 66-у зэргэцэлгээхэм кыхэклика, ВКП(б)-и ихэку комитетрэ хэку исполнкомырэ язэлпаэрэ Красное знамя джыри кынфагъэнэжыгъ.

Районым и МТС хами лэжыгъэ хэлхъаным изашлохынкэ гээхъэгээ дэгүхэр ашыгъэх. Натырбие МТС у тов. Безбородькэр зидиректорым жыоним иплан проценти 157-у, лэжыгъэ хэлхъаным иплан проценти 150-у ыгъэцаклэгъах ыкни ВКП(б) и ихэку комитетрэ хэку исполнкомырэ язэлпаэрэ Красное знамя джыри МТС-и кынфа гээнэжыгъ. Адыгейскэ МТС-и (идиректорэр тов. Мастюгин) агротехническе правиламэ атетэу, жыоним иплан процент 97-у, лэжыгъэ хэлхъаным иплан проценти 149 у ыгъэцаклэгъах ыкни хэку яланэрэ чыпэршибыгъ.

Кощхаблэ районным фэдэ къабзэу, адэрэ районхами амалхэр ямын эштээ. Ау район зээ-тлахээм ярайоннэ партийн, советскэ организацихэм яруководительхэр ыкни земельнэ органхэмэ яофышэхэр гээтээ лэжыгъэ хэлхъаным изашлохыны иши

ВКП(б)-и Адыгэ хэку комитетрэ хэку исполнкомырэ 1944-рэ ильэсем майм и 10-м унашьоу ашыгъэр

Лэжыгъэ хэлхъанэр, бжыхасэхэм ыкни гээтээ лэжыгъэхэм япкэн майм и 5-м ехъулэу зынагъэсигъэм ВКП(б)-и Адыгэ хэку комитетрэ хэку исполнкомырэ ахапльэхи, унашьоу ашыгъы:

1. ВКП(б)-и ихэку комите трэ хэку исполнкомырэ язэлпаэрэ Красное знамяхэр Кощхаблэ районным щыщэу Шэуджэнэм ыцэкэ щыт колхоз зу (и председателэр тов. Кемечев), гээтээ лэжыгъэ хэлхъанэр процент 91,5-и нээсүү зыгъэцаклэгъэм, Гиагинскэ районным щыщэу «Наш труд» зыфиорэ колхозэу (и председателэр тов. Троценко), гээтээ лэжыгъэ хэлхъанэр процент 80-у зыгъэцаклэгъэм, Красногвардейскэ районным щыщэу «Искра» колхозэу (и председателэр тов. Коизубенко), лэжыгъэ хэлхъанэр процент 91-и нээсүү зыгъэ цэклэгъэм ятэтих.

ВКП(б)-и ихэку комитеты исекретарэр—

Л. КРИВЕНКО.

Хэку исполнкомым и председателы изаместителэр —

М. БЫШТ.

Советскэ Союзым, Великобританием ыкни Соединениэ Штатхэм я Правительствэхэмэ титлеровскэ Германием исателлитхэм—Венгрием, Румынием, Болгарием ыкни

Финляндием афэхыгъэу ашыгъэ ЗАЯВЛЕНИЕР

Ежь яруководительхэм кюдьынгъэ политикуу зэрхээрэм кыхэклэу, германскэ оккупацием иныутынгъэу зыхэтхэм кыхэхэклэу, Венгрием инароды кынишхо ехъу. Румыниер заоу, джы дэдээм ежь инарод зэшьыгъэцаклээрэм джыри нацистхэм янхыгъэу щыт. Болгариемэ Финляндиемэ яправительствэхэм ежымз яхэгъэгухэр Германием фагъэзорышхэу ашыгъы ыкни Германием ылъэныкъокэ гээзагъэхэу заом хэтых.

Советскэ Союзым, Великобританием ыкни Соединениэ Штатхэм я Правительствэхэм а народхэмэ мы кыкылэллыкъорэр зэхашыкын фау альйтэ:

1. ОСИ исателлитхэм—Венгрием, Румынием, Болгарием ыкни Финляндием, нацист хэмэ шокыпэ имынэу поражение кызэрхъулэштэр зэхашыкы нахь мышэми, ыкни ахэр заом хэкыжынхэм пыльхэ нахь мышэми, джырэ политикуу ыкни позицуу зэрхээрэмдээ германскэ воени машинэм ыкнуачэ инэу агъэпти.

2. Мы къэралыгъохэр заом хэкыжыхэмэ ыкни Германием зэрэунхуулээр гусаны-

гээр дырмынэжэу ашымз, ыкни амалэу язэ пстэумки нацистскэ куучизм пэцужж хэмэ европейскэ бэнэнэгъэм ишалыгъэ агъэхээхээ, аужум ежымэ яцыфуу хагъэхэдэштэр нахь макъеу ашын ыкни союзникхэм текионыгъэр кыдахынмкэ яшыагъэ кыагъэхон ыджыри альзкыншт.

3. Мы къэралыгъохэр нацистскэ Германием хотхэу заом зэрхэтыгъэхэмэ ответственностиу ялэштэм шокынхэ амьльзкынхэу зыщтым, Германием игъусахэу заом зэрхэхтэх нахьри зырагъэукъудын къэсми, ахэмэ заом къафихынштэр нахь кюдьынхау ыкни ахэмэ условиу афашын тэри нахь пхашаэх хъушт.

4. Аш фэшы, союзникхэм ятекионыгъэ шокыпэ зимынэу щытым, а текионыгъэм кэ яшыагъэ кыагъэхон ыджыри игъифэнх алъэкынштэр нахь мышэми, пэрыхъу фэхъугъэнэмкэ гутъапэ зыхэмийнэ ыкни зыхэкодэштэр джырэ политикуа хэмэ зэрхээрэм къаигъэхээ пыльхэ агхэлт-хэмэлхэми а къэралыгъомэ джы дээм а Йоффэр зешуахын фае.

Немецкэ дээхэр Крым зэрэшызэхакъутагъэхэр Крымскэ кампанием итогхэр

Непэ, майм и 12-м, Крымы тидазама къалэу Севастополь заштэм зэхакъутагъэ немецкэ-фашистскэ дзэхэм ачыншэу къэнэжыгъагъэхэр Херсонес мысым раукъэбзыкынхэм ашынштыгъэр операцнэр шаухыгъ.

Севастопольскэ зэуапэу пынм ыгъыгъэр зэхакъутагъэнэмкэ ыкни Херсонес мысым пынр иукъэбзыкынхэм ашынштыгъэр заохэм, майм и 7-м къыншегэжьагъэу и 12-м насынфэ тидэхэмэ щагъэхэдээгъэр: танкэхэу ыкни ежь-ежырэу зекорэ топхэу — 49, самолетхэу — 87, топ зэфэшхъафхэу — 308, минометхэу — 331, пулеметхэу — 620, автомашинхэу — 564, склад зэфэшхъафхэу — 24.

Пынм үкыгъэм изакьюу шокодыгъэр солдат ыкни офицер 20.000-и ехъу.

Тидэхэмэ къаштагъэхэр: танкэхэу ыкни ежь-ежырэу зекорэ топхэу — 111, самолетхэу — 49, топ зэфэшхъафхэу — 2.304, минометхэу — 1.449, пулеметхэу — 7.008, винтовкахэу, автоматахэу — 4.809, шэу — 11.684, склад зэфэшхъафхэу — 188, паровозхэу — 44, дээ техникиэр зэриль эшленхэу — 14 ыкни дээ мыльхуу зэфэшхъафхэу — 39.

Пынм үкыгъэу шокодыгъэр солдат ыкни офицер 50.000-и ехъу.

Къаштагъэхэр: танкэхэу

ыкни ежь-ежырэу зекорэ топхэу — 540.

Пленэу солдат ыкни офицер 24.361-рэ къаубытгъэр аш ачыншэу къыншегэжьагъэхэр Херсонес мысым раукъэбзыкынхэм ашынштыгъэр: танкэхэу ыкни ежь-ежырэу зекорэ топхэу — 188, самолетхэу — 529, топ зэфэшхъафхэу — 775, минометхэу — 946, пулеметхэу — 1.882, автомашинхэу — 2.227, склад зэфэшхъафхэу — 39.

Пынм үкыгъэу шокодыгъэр солдат ыкни офицер 50.000-и ехъу.

Къаштагъэхэр: танкэхэу

шхъафхэу — 2.865.

Пленэу солдат ыкни офицер 61.587 рэ къаубытгъэр аш ачыншэу къыншегэжьагъэхэр.

Джащ тетэу, зэкэ крыскэ кампанием ильхъаным апрелым и 8-м къыншегэжьагъэу майм и 12-м насынфэ тидэхэмэ агъэхэдээгъэр: танкэхэу ыкни ежь-ежырэу зекорэ топхэу — 299, самолетхэу — 578, кубрикэ зэфэшхъафхэу — 3.079, автомашинхэу — 7.086 ыкни фэхъафхэу техникуу пчэгъаб.

Аш фэшхъафхэу, тэтиав цисэр ыкни Черноморскэ флотын икъуаххэмээр апрелим и 8-м къыншегэжьагъэу майм и 12-м насынфэ пынхэдэхэр арьсхэу ыкни дхылхъафхээр арьльхэу чыра гээжьагъэр: транспортхэу 69, пынкээу зекорэ десанти барххэу — 56, къэрэгч къуаххэу — 2, канонерскэ къуашхъохэу — 2, тральщикхэу — 3, къэрэгчлээ катер — 27, ыкни фэшхъафхэу — 32. Пстэумки а ухтэм къыншы чырагъэхээр тоннаж зэфэшхъафхэу — 191 рэ мэхтээ Совинформбюро

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОМ КЪЫТРЭР

Майм и 12 м и оперативна сводка щын

Майм и 12-м къыншы пынхуу днестрэ ижьагьу үшүү зэуапэу илээм, къалэу ТИРАСПОЛЬ и север-тыгъээ пынхуу зекорэ топхэу — 111, самолетхэу — 49, топ зэфэшхъафхэу — 2.304, минометхэу — 1.449, пулеметхэу — 7.008, винтовкахэу, автоматахэу — 4.809, шэу — 11.684, склад зэфэшхъафхэу — 188, паровозхэу — 44, дээ техникиэр зэриль эшленхэу — 14 ыкни зэфэшхъафхэу — 39. ыкни мыльхуу зэриль вагон

шхъафхэу — 2.865.

Крымы я 4-рэ УКРАИНСКЭ фрондээхэмэ зынхэдээгъагъэхэр раукъэбхынхэм иоф шаухыгъап.

Фронтын ифэшхъафхэдээ участкэхэмэ хьокынгъэш щагъо афэхъуу гээл.

Майм и 11-м къыншы тидэхэмэ фронт пстэуми немецкэ танкэ 45-рэ къутагь ыкни ашагъэхэдээгъэр. Ошногу зхэм ыкни зенитна артиллерием имашхуу кээ пынхуу 32-рэ къураутэхыгъээ

(Къыншы танкэ тидэхэмэ фронт пынхуу 2 рэ нэктуб ит)

СОВЕТСКИЙ ИНФОРМБЮРОМ КЪЫТРЭР

(Икъегъэжъапыз а 1-рэ илъеб, ит).

Тиавиацие жъуғъэу мэшюку гъогу зэхэкъыпэу Люблин зэртебыбагъэр

Май и 12-м ичэцым чыжъэу быйре тиавиацие жъуғъэу мэшюку гъогу зэхэкъыпэу Люблин тэбагъэр. Дээ шелонхэу зэрэугъоңгъэхэр ыкын дээ складхэр бомбардировать ашыгъэх. Мэшюку гъогу зэхэкъыпэу мэшю инхэр къышыхъугъэх. Мэшюку гъогу зэхэкъыпэу ытуучи ит склады ирайоны взрывын инзаулэ къышыхъугъэх.

Тисамолети 2 яэрордомхэм къагъэзэжъыгъэп.

Май и 13-м иоперативи сводка щыщ

Май и 13-м къыкъоцы фронтхэм зэхъокыныгъэ шағъо къашыхъугъэх.

Май и 12-м къыкъоцы ти дээхэм немецкэ танк 40 акуутагъ ыкын агъакъодыгъ. Ошъогу заохэм ыкын зенитнэ артиллерием имашюхэмкэ пыим исамолет 20 къираута-хыгъ.

Тиавиацие мэшюку гъогу зэхэкъыпэху Двинск ыкын Тарту бомбардиривать зеришыгъэхэр

Май и 13-м ичэцым чыжъэу быйре тиавиацие мэшюку гъогу зэхэкъыпэху Двинск (Латвийскэ ССР-м щыщ) ыкын Тарту (Эстонскэ ССР-м щыщ) пыим идээ шелонхэу ашызэрэугъоңгъэхэмрэ дээ складхэмра бомбардировать ишыгъэх.

Бомбардировкам къыхэкъеу мэшюку гъогу станциеу Двинск — товарная зыфалорэм машюхэр къышыхъугъэх. Взрыв лъеш заулэ къышыхъугъэу альгъугъэх, ашыжумын үгъю шыцэе йужьу.

Май и 11-м тиавиацие Баренцовэ хым пыим икъуахъэу конвой лъеш зыкын гъоу Севернэ Норвегиен иортхэм ашыц горэм екшыгъэх. Яводоизмещение тонн мин 12 хъухэу транспортиту, къэ рэгъулэ къуахыпли, зы тральщик ыкын зы къэрэгъулэ катер чыргъэхъагъэх. Аш афэшъхыфау, транспортитура миноносцитура атъэфыкъуягъэх.

Ошъогу заохэм немецкэ самолети 6 къашыраута-хыгъ.

Продовольственнэ базэмэ ягъэпсыны

егугъуугъэн фае

Предприятиехэм ярабочхэр ыкын служащхэр продуктэхэмкэ икъоу обеспечить шыгъэхэмкэ ыкын аш да-коу яматериальнэ условие зыкъегъээтигъэйнимкэ продовольственнэ базэхэр гъэпсигъэнхэм мэхъяншхо ишүү щыт. Предприятием яруководительхэу аш мэхъяншхо икъуезытыгъэхэмэ жъонымрэ лэжымгъэ хэльханымрэ качест вэ дэгүү ишүү пэлтэ кэлкэ кэ аухыгъах.

Ау къалэм ипредприятие бэклэгээ яруководительхэр джы къызнесыгъэми аюфын тугъу фелыхэрэп, ашыкъэрэ амалэу ялхэр икъоу агъафэдэхэрэп. Подсобна хойжист вэе яшэнкэ къалэм ипредприятием планэу ялэр зэрэгцээгъэр процент 48 рэ ныэп.

Гушын пae, Макаронна

Зэу къэлогъэн фае, под-

Тыгъэгъазэр апкэ

Миехъопэ районым щыщ колхозэу Коминтернэм ыцээлээ щытым тыгъэгъазэр иэр эзкэ ыульшэшьоу икъеням фежьагъ.

Гъэтхэ лэжыгъэ шэнэмкээ планэу иэр къанэрэ щымын ыгъэцэгъагъ. Натрыф хэльханэрэ ыухыгъэу джыгъажъор хэльхэх.

Колхозым детплощадкэр дэгъоу ыгъэпсыгъ, эзкэ лэжъэн зылъжину колхозым хэтхэр Юфыши эзлъидэкъях. Лэжыгъэ бэгъуагъэ къызэрэхъыжынм колхозникхэр ыкын колхозницэхэр яшыпкъэу фэбанэх.

ЗЫ ГЕКТАРЫМ ПУД
300 КЪИСХЫЩТ

Одногектарницеу тиколхоз шэхэмэ саньц. Сизакью натрыф гектарырэ, тыгъэгъа зэу гектар 0,70-рэ сэлэжы. Ахэм язэхэлхан сүхүн гъахэ.

Зы натрыф гектарым пуд 300 къисхынэу штэрьлын зыфэшыжыгъэ ыкын артъэцэгъагъэ зэрэхъуным сүхүн фэбанэ.

Ацумыжъ Хъ.
Колхозэу «Псэуаком»
нодногектарниц.

СДЕЛЬНЭ Г'ФШЛАКИМ
ЗЫКЪЫРАГЬЭЭТЫ

Тэххутэмыкъое районым щыщ колхозэу «Псэуаком» (председателэр Хъаклау И.) хэт колхозникхэм сдельнэ Юфшлаким зыкъырагъээты. Звенохэм ялэ участкэхэр нэбэгъэр пэчч атегощаагъэу алэжы.

Одногектарницеу Тхъар къуахъо Ч., Шхъалахъо Ю., Еныхъу, Хъ. Дыхъу Ф., Бжъашо Хъ., Ацумыжъ Хъ. ыкын аш анэмийхэм, натрыфэу гектар зырызра, тыгъэгъазэр гектар 0,70 рэ зырызра алэжы.

собиэ хозяйствээс Юф ашызышэрэ трактористхэмэ икъоу Юф зэрэмийшэрэ ары. Гушын пae, хлебокомбинатын иподсобиэ хозяйствэ Юф щызышэрэ трактористэу Поповкам апрель мазэм къыкъоцы гектар 20 наху яхъуягъэ. Ежь ыгу къызьшикын эшъягъэхъагъэр къэгъотыхэшь. Поповкам тракторэр нахыбэмкэ хъаольеу щегъэты. Техническэ щыкъагъэ зи-мийэ тракторым ежь Поповкам ифэмыгъэкэ бээрэ аварие къехъулэу къыхэкъыгъ.

Аш фэдэ Юфшлаким джырэ рапшэу гъунэ фэшыгъэу предприницэма яподсобиэ хозяйствэхэм май мазэм къыкъоцы лэжыгъэ хэльханэрэ зэрэхъуным намал пэчч арии. Героическэ Красная Армия теклоныгъэшхуу ышыхэрэ ыкын аш къыхэкъэу түлым щылэ трудящхэмэ штэрьлын зыгъэхъуным яшыкъагъэхэмкэ юшынгъэгъэ зэрэхъуным парторганизацийн ыкын дирекциер шылыкъэу фэбанэх.

Хъ. Хъушт.

ВКП(б)-м и Адыгэ хэку комитетэхэу исполнкомынрэ 1944-рэ илъесим маим и 10-м унашъоу ашыгъээр

Мы илъесим маим и 1-м ехъулэу хэкум и МТС-хэмэ ятракториз бригадэхэм гъэтхэ лэжыгъэ хэльханым гъэхъагъэу щашыгъэхэм ах альхэр, ВКП(б)-м и Адыгэ хэку комитетэхэу исполнкомынрэ унашъоу ашыгъэ.

1. Адыгейскэ МТС-м ия 5-рэ фронтовой тракториз бригадэу (ибригадирэр тов. Пере верзев), качества дэгъу илъу гъэтхэ лэжыгъэ хэльханым иплан процента 162-у зыгъэцэгъэу, силэ 15 зиэ трактор ор пэччы гектар 223-рэ зылэжыгъэм ыкын горюча кило грамм 509-рэ экономить зышигъэм, Натырбые МТС-м ия 13-рэ тракториз бригадэу (ибригадирэр тов. Къушхъэ), икачество дэгъу гъэтхэ лэжыгъэ хэльханым иплан процента 145-у зыгъэцэгъэу, силэ 15 зиэ трактор пэччы гектар 220-рэ зылэжыгъэу ыкын горюча кило грамм 359-рэ экономить зышигъэм ВКП(б)-м ихэку комитетэхэу исполнкомынрэ язэлэхэрэ Красное знамяхэр ятэты.

2. Натырбые МТС-м ия 14-рэ тракториз бригадэу (ибригадирэр тов. Керсоров), силэ 15 зиэ трактор пэччы гектари 183-рэ зылэжыгъэм ыкын горюча кило грамм 21-рэ экономить зышигъэм, Хъакурынхъабэ МТС-м ия 14-рэ тракториз бригадэу (ибригадирэр тов. Дачьэ), силэ 15 зиэ трактор пэччы гектари 163-рэ зылэжыгъэм ыкын горюча кило грамм 161-рэ экономить зышигъэм, Адыгейскэ МТС-м ия 17-рэ тракториз бригадэу (ибригадирэр тов. Гребенюк), силэ 15 зиэ трактор пэччы гектари 165-рэ зылэжыгъэм ыкын горюча кило грамм 97-рэ экономить зышигъэм гъэтхэ лэжыгъэ хэльханым дэгъу Юф зэрэхъагъэр тэгъеунэфы.

ВКП(б)-м ихэку комитеты искретарэр —

Л. КРИВЕНКО.

Хэку исполнкомын ипредседателы изаместителэр —

М. БЫШТ.

Парторганизациер

ЛЭЖЫГЪЭ БЭГЬУАГЪЭ
КЪЭХЬЫЖЫГЪЭНЫМ ЗЭРЭФЭБАНЭРЭР

«Адыглодоовоощ» зыфайо-рэ совхозым ипарторганизацие (секретарэр Бек-Оглы) совхозым сид фэдэрэ хэзэвэстнэ штэрьлын зыгъэхъагъэрэ зэрэхъуным, лэжыгъэ бэгъуагъэ къызэрихъыжынм яхыллагъэу партийна-политическая Юф шэээрэдэгъо зэхиншагъа.

Парторганизацием апрель мазэм партийна-комсомольскэ собрание пэдэ ышыгъ. Аш фэшьхыфау одногектарни цэхэм, стотонникхэм ыкын агитаторхэм совещание адышыгъ. Зэкэ а совещание хэм ыкын собраниехэм совхозым лэжыгъэ шэнэмын элану иэр зэргэцэгъэным, лэжыгъэ бэгъуагъэ къызэрихъыжынм шатегушыца гъэх.

Парторганизацием большевистскэ агитацием информэ пэччури ыгъэфедээ, рабочхэм азыфагу агитационнэ-массова Юфшэнэм зызэрэшыгъэзшъягъэхъуным икъуяа Юф дешэ. Бригадэхэм ыкын звенохэм агитатор гъээшэгъэхэр яхыгъэхъуу ренэу рабочхэм газет къафеджэх. Международнэ положение охыллагъэу беседхэр аж ашыгъ. Героическэ Красная Армия теклоныгъэшхуу ышыхэрэ ыкын аш къыхэкъэу түлым щылэ трудящхэмэ штэрьлын зыгъэхъуным яучасткэхэм Фэшьхыфахэмэ юкын стотонникхэу илээж ясатыры нахыри зеушъеб. Стотонникхэу т.т. Алан, Мартиненком ыкын Фэшьхыфахэмэ яучасткэхэм удобрениехэр ахальхагъэх. Джи етупшигъэу томатэр шэээрэдэгъо зэхиншагъа.

Одногектарницехэм ыкын стотонникхэм лэжыгъэ бэхжүүгъэу къыззэрхъыжынм юшынгъэгъэ зэрэхъуным парторганизацийн ыкын дирекциер шылыкъэу фэбанэх.

Одногектарницехэм ыкын стотонникхэм лэжыгъэ бэхжүүгъэу къыззэрхъыжынм юшынгъэгъэ зэрэхъуным парторганизацийн ыкын дирекциер шылыкъэу фэбанэх.

М. Блаш.

Ответственный редактор Н. ШОВГЕНОВА.